

MATEJ SITAR • TSURIAI • RAZSTAVA FOTOGRAFIJ • RDEČA GALERIJA ATELJEJA 2050 • BREG 12, LJUBLJANA

rdečagaLerija

ateljeja 2050

23.10.08 – 11.11.08

BREG 12, LJUBLJANA

Otvoritev:

23.10. ob 20:50

v Rdeči galeriji Ateljeja 2050

Razstava bo na ogled:

vsak delovni dan od 11:00 do 18:00
do 11.11.2008

**mesec
fotografije**

Ljubljana 08

Rdečo galerijo Ateljeja 2050 podpirajo:

www.kreativnasola.si

hotel park
TABOR LJUBLJANA d.d.

Matej Sitar

Tsuriai

Razstava fotografij

»Serija Tsuriai, kar je japonski izraz za ravnotežje, je nastala med enomesečnim potovanjem po Japonski. Želel sem se osredotočiti na dve različni plati te dežele in sicer na klasično in na moderno ter jih predstaviti kot diptihe. Kolekcija se ukvarja z nasprotnima poloma Japonske in z izkušnjo zahodnjaškega obiskovalca, ter njegovim pogledom na to deželo. Japonska je dežela velikih naspotij. Na eni strani takoj pomislimo na klasično in tradicionalno Japonsko iz obdobja Meiji in Edo, na drugi strani pa ne moremo mimo blišča modernih mest, najnovejše tehnologije ter divjih japonskih najstnikov. To je moderna Japonska. Le redkokje drugje na svetu je ta dvojnost tako očitna kot prav v deželi vzhajajočega sonca.

Pri predstavitvi serije sem se poleg vsebinske in vizualne plati odločil še za eno, namreč tehnično. Nasprotja (različnosti) sem poskušal prikazati na drugačen način. Fotografije, ki predstavljajo klasično Japonsko sem posnel s klasičnim zrcalno-refleksnim fotoaparatom in dia filmom. Te predstavljajo nekaj, kar počasi izginja iz vsakdanje uporabe in česar verjetno prej ali slej ne bo več. Moderna Japonska pa slovi po najnovejših tehnoloških izdelkih, zato sem se za predstavitev tega dela serije odločil za uporabo digitalnega zrcalno-refleksnega fotoaparata.

Posnete fotografije predstavljajo nasprotujoče si zgodbe, ki pa, ko jih pogledamo skupaj, ustvarijo ravnotežje - harmonijo. Ta harmonija nasprotij deluje pripovedno in vizualno v prvem planu, ter tehnično v drugem.»

Matej Sitar

Ravnotežje impresij – Tsuriai

Serijo štiriindvajsetih diptihov Tsuriai je fotograf Matej Sitar posnel med potovanjem po Japonski. Potovanja, ki so sestavni del sodobnega migracijskega življenja določenega dela svetovnega prebivalstva, umetnik uporablja kot prostorski okvir oziroma odprti studio. V takih pogojih so nastale tudi serije

America My Way, Mongolija, Underground in druge. Avtor neprestano išče neznane vizualne impresije, saj v vsakdanu pogosto ne najde dovolj časa, da bi se popolnoma posvetil snemanju. Čeprav fotografije nastajajo na poti, jih nikakor ne moremo opredeliti kot dokumentarne, kajti avtor ne teži k portretiranju stvarnosti, ampak v podobah išče likovno vsebino in likovne elemente, ki jih upodablja z ustrezno fotografsko tehniko.

Naslov serije Tsuriai je sorazmerno redek japonski izraz za ravnotežje, ekvilibrium, na katerega lahko najprej navežemo predvsem likovni kontekst ravnotežja med različnimi podobami realnosti in likovnimi elementi, ki jih vzporeja v jukstapoziranih parih ali diptihih, ene položne in ene pokončne fotografije. Tsuriai ne implicira pretenciozne želje po opredelitvi japonske stvarnosti ali težnje po vsebinskem ravnotežju med obema podobama.

Japonska bržčas velja za eno izmed najbolj fotogeničnih držav, zato je nepogrešljiva lovorika in foto albumu vsakega fotografa. Privlačnost japonskih urbanih pokrajin in značilnosti družbenega življenja so velika orientalistična past, ki mnoge fotografe zavede, da japonsko popačeno prikazuje kot deželo eksotičnih naspotij in mistike. Zavede jih manifestni orientalizem, ki ga zaznavajo v »drugosti« in prepletanju med futuristično sodobnostjo in rigorozno tradicijo. Sitar se je v tem kontekstu izkazal za zelo ozaveščenega opazovalca, saj ne nastopa kot objektivno, vsevedno zrklo, temveč upodablja zgolj bežne vizualne zaznamke. Včasih je očiten geografski izvor podobe, včasih pa so popolnoma univerzalne. Prizore iz narave vzporeja z urbaniimi prizori in prizore sodobnega življenja s tradicionalnimi.

Razlog za oblikovanje serije v diptihe lahko iščemo na različnih nivojih. Najprej z njimi avtor izrazi konsistentno in organsko povezanost sodobnosti in tradicije, saj tradicija na Japonskem ni postala antikvitet ali del folklore, temveč zastopa enakovredno in neločljivo vlogo v družbi. Vzporedne podobe ne narekujejo neke nujne izpovednosti, ampak delujejo kot vizualni asociativni elementi, pri katerih sta perspektiva in barva pomembnejši od samega motiva.

Zato nas ne preseneča dejstvo, da je avtor vprašanje odnosa med sodobnostjo in tradicijo izrazil z uporabo fotografske tehnike, ne pa z eksplicitno narativno vrednostjo posameznih podob. Sitar si pri svojem delu tudi sicer neprestano postavlja vprašanje o ustreznosti posameznih tehnik za določene motive, saj je prepričan, da ustrezna fotografska tehnika lahko nadgradi zgodbo ali motiv.

Za prizore, ki jih je dojel kot tradicionalne, je uporabil analogni fotografijo, s čimer je dosegel predvsem zelo jasne kontraste med svetlobo in senco, med prvim planom in ozadjem. Prizore, ki slikajo sodoben življenjski ritem, pa je upodobil z digitalno fotografijo, zato učinkuje še bolj umetno, sploščeno in enodimenzionalno.

Večji del fotografij deluje scenografsko in ne teatralno. Prikazujejo statične podobe, ki so kot nekakšen kulisen konstrukt, na katerega se nanaša realnost. Opazna je pazljiva distanca med fotografom in objektom, saj se avtor zaveda, da kot bežni obiskovalec ne more zapostavi celotne vsebinske pestrosti japonske. Beležiti poskuša zgolj impresije, ki s postavitvijo v diptihe zbujajo asociacije, ne pa tudi vsiljene pripovedi. Fotograf ne išče klišejskih motivov, v katerih bi nemudoma prepoznali japonsko, temveč ga zanima bolj univerzalni učinek. Redki prizori gibanja prav tako ne nosijo v sebi teatralnosti ali izpovednosti, temveč govorijo predvsem o splošnih dejstvih kot je minevanje časa in potovanje. Zato Sitar v serijo namenoma vključuje tudi zamegljene nočne posnetke, ki so nastali zaradi gibanja pri daljši ekspoziciji.

Avtorja sicer zanima pripovedna in družbeno politična vsebina dežele, vendar je zelo previden pri postavljanju neposrednih sodb. Kljub temu povsem jasno izrazi, da se zaveda specifičnih vizualnih impulzov, ki jih ponuja japonska. To je očitno predvsem v številnih repeticijah enakih in podobnih objektov ali elementov kot so diagonalne, krivulje, kockasta arhitektura ter vzporejanje monokromatičnih barvnih kompozicij. Pri posnetkih, kjer zavzame dvignjeno perspektivo nad mestno veduto, ki je značilna za anime, avtor subtilno ponotranji posebnosti prostora, v katerem se nahaja. Vpliv okolice na izbiro motivov pa je očiten tudi pri fotografijah, ki se izvirajo iz primeža repetitiv in upodablja enostavnost, ki je značilna za principe japonskega oblikovanja interjerjev in vrtov.

Serija Tsuriai se ukvarja z mnogimi pomembnimi temami fotografskega medija. Avtor poskuša poiskati ravnotežje med likovnimi elementi, med formalnimi zakonitostmi fotografije in vsebino, med fotografom in objektom ter tudi razmerje med analogni digitalno fotografijo in motivom.

Ida Hiršenfelder

www.atelje2050.si
www.matejsitar.com